

Historie

1986

In december 1986 besluit een groep van 5 patiënten van de afdeling voor klinische psychotherapie van het Mediant een werk- en woonboerderij op te richten, die door henzelf beheerd zal worden.

1988

Oprichting van de vereniging 't Helmgras en ondertekening van de statuten op 8 september.

1989

In dat jaar is gezocht naar een geschikte locatie voor de plannen van het oprichten van een woon- en werkproject.

De gemeente Enschede stelt een perceel grond op de Usselerrondweg (nu Broekheurnering) beschikbaar om te starten met een proef werkproject. Een bedrijf schenkt voor de behuizing een oude zeecontainer als kantineruimte en opslag van gereedschap.

1990

In september heffen we de vereniging op omdat er geen geschikte boerderij te vinden is. In oktober vindt er mede op aandringen van het bestuur van Helmerzijde toch een doorstart plaats met de werkzaamheden op het land aan de Usselerrondweg omdat er zicht is op een boerderij met 2 ha. grond.

1991

Boerderij Geessink's Broek wordt gekozen als locatie voor het ten uitvoer brengen van het plan om een werk- en woonplek te creëren, welke onder eigen verantwoordelijkheid valt van de leden van de vereniging. Op 1 februari stellen we een bedrijfsleidster aan die ook ervaringsdeskundige is.

Op 22 maart krijgt de vereniging van de gemeente Enschede de boerderij in al in

bruikleen en wordt een gebruiksovereenkomst getekend waarna op 30 september de interne verbouwing kan starten. Buiten wordt er enorm veel puin geruimd. Het onkruid en groenafval liggen overal 1 à 2 meter hoog verspreid. Op 3 december passeren de akte van aankoop en de hypotheekakte.

1992

Op 1 mei huren we een hovenier gedurende 2 dagen per week.

Verbouwing boerderij begane grond is in volle gang om deze geschikt te maken voor bewoning. Er worden 4 woon-/slaapkamers, 2 douches, 2 w.c.'s, 1 keuken, 1 gezamenlijke woonkamer, 1 kantoor en een kantine gecreëerd.

Er komt een vaste trap naar de 1e verdieping, waar nog 2 woon-/slaapkamers, een douche en toilet, een vergaderruimte en een logeerkamer verbouwd worden. De grote deeldeuren worden verplaatst naar de buitenkant van de achtergevel. Buiten worden grondwerkzaamheden verricht. O.a. herstel en nieuwe aanleg riolering; bestrating; uitzetten van eerste kwekerijgedeelte.

1993

In januari overhandigen we de sleutel van de woonunits voor de eerste 4 bewoners. In april is het eerste kwekerijgedeelte klaar voor gebruik. Begin oktober kan de eerste bewoner zijn intrek nemen op de bovenverdieping.

1994

We maken een definitieve keuze om een kwekerij voor vaste planten en heesters op te zetten. Het tweede gedeelte van de es wordt in gebruik genomen. De eerste 100 m2 grond wordt bewerkt en plantklaar gemaakt. De taak van de praktijkbegeleider/hovenier wordt uitgebreid van 2 naar 3 dagen per week.

1995

De verkoop van perkgoed en kerstbomen lopen goed

Ook de eigen teelt heeft nu zijn eigen afzet.

De gronden op de es worden steeds meer in cultuur gebracht.

1996

In september komt er een nieuwe hovenier. Ook hij wordt in eerste instantie 3 dagen per week ingehuurd.

De kwekerij krijgt steeds meer gestalte. Er staan nu 2 tunnelkassen.

De vaste planten op de moerhoek kunnen in het najaar vermeerderd worden. Er kan van de heesters winterstek gemaakt worden, zodat er in de late herfst en in de winter veel meer werk is.

1997

De hovenier wordt voor 5 dagen per week aangesteld om de kwekerij haar definitieve structuur te geven. In het voorjaar bouwen we de derde tunnelkas die we in de zomer in gebruik nemen.

De kwekerij krijgt meer steeds bekendheid bij particulieren door mond tot mond reclame.

1998

Bouw van de eerste schaduwhal in eigen regie en schenking van een bouwvallige glazen kas uit Winterswijk. Gedemonteerd en op eigen terrein weer opgebouwd en van glas voorzien.

2001

De verbouwing en renovatie van de woonunits en de gemeenschappelijke ruimtes. De eerste jaren hadden de zes bewoners van 't Helmgras niet het woongerief dat ze zouden moeten hebben. De bewoners hadden slechts enkele douches beschikbaar en twee op de deelruimte gelegen toiletten. Deze werden tevens door de mensen gebruikt die overdag op de boerderij werkten. Kortom een slechte situatie(m.n. ook voor de deelnemende dames), waar wat aan moest gebeuren.

Begin 2001 werd begonnen met de voorbereiding van de bouwplannen.

2002

De uitvoering van de verbouwing hield in:

- Dat iedere bewoner een natte cel met toilet kreeg;
- Op de deel toiletten, een urinoir en een wasruimte kwamen voor de externe medewerkers;
- Er een ruimte gecreëerd werd voor de cv, boiler,

wasmachine en droger(een z.g. Technische Ruimte);

- Er een extra opslagruimte naast de schuur gecreëerd werd;
- De calculatie gebeurde voor een groot gedeelte door R.K. Woningstichting Ons Huis. De bouwtechnische werkzaamheden werden door een aannemer uitgevoerd, maar waar mogelijk voerden de bewoners en andere externe medewerkers zelf werkzaamheden uit. Dankzij de financiële steun van de S.K.N., de V.S.B. bank, de St. Interkerkelijk Oriëntatiecentrum en de Stichting Rotterdam is het gelukt dit project te realiseren. Zonder hun bijdragen was dit project nooit mogelijk geweest.

2004

Kunnen we zeggen dat we ons doel bereikt hebben als er nog mensen met een chronische psychiatrische beperking op de wachtlijst staan, zeker 's winters wanneer het moeilijker is voor iedereen om werk te hebben?

Is er dan uitbreiding mogelijk? Daarnaast zien we toch dat er meer aan creativiteit mogelijk is en de vereniging moet oppassen deze creativiteit niet te frustreren. Maar als we uitbreiden worden we dan niet te groot? Het doel van de vereniging is dat we lotgenoten helpen om te kunnen werken en verantwoordelijkheid te kunnen dragen in dit leven. Zolang we dat vasthouden kunnen we uitbreiden als het in geestelijk, financieel, materieel en sociaal opzicht haalbaar is. Hoe kunnen we voor mensen die nog op zoek zijn naar werk bij ons aanvullende werkzaamheden vinden?

- Kunnen we het hoveniersbedrijf verder uitbreiden met de naburige paardenwei?
- Gaan we plateel, tegel schilderen?
- Gaan we kaarsen maken?
- Gaan we beeldhouwen?
- Gaan we voor elkaar koken?
- Gaan we meer mogelijkheden zoeken voor wonen bij de boerderij?

Het zijn allemaal vragen die we in de planning voor 2005 moesten beantwoorden en toetsen op hun haalbaarheid.

2005

In 2005 werden er belangrijke besluiten genomen

In maart deed zich een onverwachte ontwikkeling voor, die het proces voor Oude Ambachten en Kunst versnelde. 't Helmgras kreeg van woningcorporatie Domijn een semipermanent gebouw van 140 m² aangeboden. Het bestuur heeft het gebouw na ampel overleg met de leden in dankbaarheid aanvaard. Het tijdstip was perfect. De units zijn in één dag verplaatst naar 't Helmgras. Het gebouw is in gebruik genomen als Ambachtenhuis.

Gevolgen van deze ontwikkelingen.

Alle leden hebben we in vergadering bijeen geroepen om te kijken of er voor de nieuwe ontwikkelingen genoeg motivatie is. Besloten is een positief antwoord te geven op de vragen van 2004:

- We gaan plateel schilderen!
- We gaan kaarsen maken!
- We gaan keramiek maken!
- We gaan hout draaien!
- We gaan beeldhouwen!

Een aanvraag bij de stichting Doen voor ondersteuning van het Ambachtenhuis resulteerde in een donatie van € 20.000. Met deze ondersteuning kon er ook een start gemaakt worden voor inrichting van het Ambachtenhuis.

Uitbreiding met 8 woningen

Om meer mensen een kans te geven om bij ons te wonen en te werken hebben we besloten 8 extra woningen te bouwen. Met de ledenvergadering is overlegd of uitbreiding zinvol en haalbaar is. Dat werd bevestigd. De uitbreiding kunnen we realiseren op grond van 't Helmgras.

Kracht van het wonen op 't Helmgras

We kunnen op 't Helmgras wonen omdat we elkaars "maat" zijn. We zijn in staat elkaar te helpen bij het wonen. In de afgelopen 15 jaar hebben bewoners zelf geleerd met elkaar en in het bestuur over het wonen te bespreken wat belangrijk is. In de benadering van elkaar doen we een appèl op "gezonde" delen in onszelf, bijvoorbeeld door het bieden van begeleiding in het leren nemen van verantwoordelijkheid bij het wonen.

2006

Realisatie van de nieuwe woonvorm

Voor de realisatie van 8 woningen heeft het bestuur drie werkgroepen in het leven geroepen:

- een voor de bouwtechnische kant,
- een voor sociale begeleiding,
- en een voor de financieel administratieve aspecten.

De projectvoorbereiding is in november van 2005 begonnen en na lange voorbereiding uitgevoerd in 2009

Computers

Tijdens het werken met de ambachten merkten we dat veel van de leden niet met computers en Internet werkten omdat ze niet over voldoende financiële middelen beschikten. Het bestuur zag dit als een grote leemte bij het meedoen aan ontwikkelingen in de maatschappij. Met behulp van de stichting Vrienden van Mediant en de Start Foundation hebben we vier computers en een printer aan kunnen schaffen.

2007

De nieuwbouwwoningen

De groep die verantwoordelijk is voor het wonen, heeft de eerste opzet voor selectie, inhuizing en begeleiding klaar en gaat verder als er akkoord is om te bouwen. Er is een afspraak gemaakt met het architectenbureau Building Design uit Zenderen en Bouwonderneming Kuipers uit Langeveen om een schets te ontwerpen voor 8 appartementen. In juni 2008 zijn de tekeningen van de architect klaar en kan de aanvraag voor de bouwvergunning naar de gemeente Enschede. Een commissie uit het bestuur zal de toekomstige bewoners voorbereiden op het zelfstandig wonen op 't Helmgras. In deze commissie zitten ook een lid bewoner en een lid niet-bewoner, beiden bestuursleden.

Oude Ambachten

We merkten dat we bij de nieuwe ontwikkelingen geduld moesten hebben. Onze medewerkers waren in het begin heel enthousiast over de nieuwe ontwikkelingen maar raakten het overzicht kwijt. Goede ondersteuning tijdens het ontwikkelingsproces en een punt aan de horizon vasthouden met het oog op de toekomst was hen essentieel. Het is van groot belang dat de doelen in een perspectief staan van jaren van leren en ontwikkelen, hetgeen we ook in de ledenvergadering met elkaar hadden afgesproken.

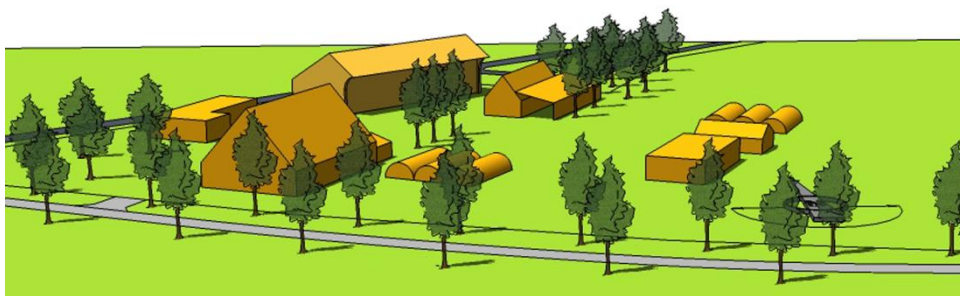
Het ambachtenhuis met een tijdelijke vergunning. Er moet voor een definitieve vergunning een zadeldak op

2008

Nieuwe landschapsarchitectuur op de kwekerij.

We besluiten om een herstructurering toe te passen van de bebouwing zodat er een woon- en werkplein ontstaat. Als eerste is de schaduwhal verplaatst naast het boerderijgebouw. Vervolgens zijn drie tunnelkassen verplaatst. Daarna is de nieuwbouw van de toonzaal ter hand genomen. Straks rest nog de overkapping van het ambachtenhuis en de bouw van de woningen. Hierdoor vinden alle publieksactiviteiten in een kring plaats en blijft het geheel overzichtelijk.

Helmgras vanaf de Rondemaatweg met de klok mee vanaf de boerderij: het ambachtenhuis, de 8 kapschuurwoningen, de schuur, de tunnelkassen, de winterkas, de toonzaal en de schaduwhal.

Nieuwe plaats voor de tunnelkassen

De verplaatste tunnelkassen

Plaatsen van de nieuwe schaduwhal.

Bouw van de nieuwe toonzaal.

Gebleken is dat we op ons eigen terrein geen mogelijkheid hebben de producten van onze Oude Ambachten op een goede manier aan de mensen uit de omliggende wijken de Wesselerbrink en de Helmerhoek te tonen en aan te bieden. De wijken om 't Helmgras heen zijn belangrijk omdat zij de nodige contacten voor onze leden bieden. We hebben dat tot en met 2007 nog gedaan in partytenten maar dat was gezien de weersomstandigheden geen succes. Door het slechte weer werd alles besmeurd door modder. De kaarsen smolten in de brandende zon. Het keramiek- en plateelwerk hebben we niet durven uitstallen ivm de breekbaarheid van deze zaken bij heftige wind.

Met financiële hulp van het Oranjefonds en de Provincie hebben we op 1 april 2008 de schop in de grond gestoken voor de bouw van een Toonzaal.

2009

Bouw 8 appartementen

De bouwwerkzaamheden liepen in 2009 volgens schema. Het hoogste punt van ons appartementencomplex is bereikt op 29 nov. jl. met een bescheiden chinees buffet.

Voor dit buffet waren, behalve de bouwers, ook alle leden en het bestuur uitgenodigd. Eind 2009 was het gebouw onder dak.

Na de nieuwbouw van de Toonzaal diende er nog een aantal onderdelen te worden uitgevoerd. Deze waren: buitenschilderwerk, isolatie gevels en dak, plaatsen van een kachel

Begin 2009 werd begonnen met het inrichten van de Toonzaal. Helaas hadden we enkele zaken niet mee kunnen nemen in de begroting omdat we anders een tekort zouden hebben hetgeen we zoveel mogelijk proberen te vermijden. In de wintertijd was het echter bitterkoud in de Toonzaal. Het was op zijn zachtst gezegd

voor de verkopers en klanten onaangenaam vertoeven.

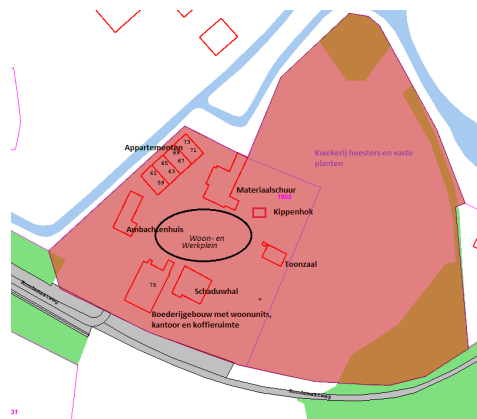
Oude ambachten

Het jaar 2009 was belangrijk voor de Oude Ambachten. Gaan we door met de Oude Ambachten? Zijn we in staat een keuze te maken in de producten die we afgelopen jaren hebben gemaakt? Welke producten zijn verkoopbaar? Sluiten ze nog aan bij de talenten van onze nieuwe leden? Is er een eenheid mogelijk tussen de Kwekerij en de Oude ambachten. Al deze zaken werden ook besproken tijdens de cursus “Basistechnieken Etaleren en Verkoop”. Conclusie was: we gaan ervoor.

2010

Beheer vastgoed

De vereniging 't Helmgras heeft nu 7 opstallen: het boerderijgebouw, de schuur, het ambachtenhuis, de toonzaal, de schaduwhal, het kippenhok en het appartementsgebouw. Daarnaast beschikken we nog over 5 semipermanente kassen. Na alle renovaties en nieuwbouw blijkt het noodzakelijk een meerjarenbegroting te maken voor het vastgoed

Verbouw Ambachtenhuis

De gemeente Enschede eiste bouwkundige aanpassingen voor het omzetten van de tijdelijke vergunning voor het Ambachtenhuis naar een definitieve vergunning. De voorbereiding van het plaatsen van de kap op het Ambachtenhuis is in de loop van 2009 afgerond. Door aannemersbedrijf Kuipers waren de tekeningen verder uitgewerkt en was de prijsvorming verder afgerond. De bouwwerkzaamheden konden echter nog niet starten aangezien eind 2009 de financiën nog niet rond waren. De subsidietoezegging

van het SKAN (Stichting Katholieke Noden) voor de bouw van de kap op het Ambachtenhuis was verlengd tot en met 31 januari. Na deze datum verviel de subsidie van € 20.000.

De officiële opening van de appartementen

De officiële opening hebben we gehouden op 10 juni. Gedeputeerde van de provincie Overijssel de heer Ranter heeft de openingshandeling verricht. Het was een prachtig feest met veel gasten die ons tijdens en voor de bouw een warm hart toedroegen en ondersteunden. Daarnaast waren er gasten die al heel lang met ons optrekken en ons ondersteund hebben, vertrouwen in ons hadden; mensen van de gemeente, van bedrijven, van de provincie maar ook vrijwilligers die ons jarenlang belangeloos geholpen hebben.

Ambachten

Met behulp van de directeur van Galerie Groeneveld hopen een aantal medewerkers zich door een cursus verder te kunnen bekwamen in hun keramiekwerk en schilderwerk. Om te zien welke mogelijkheden er zijn, hebben we met bijna alle leden een bezoek gebracht aan Galerie Groeneveld. Door het bezoek ontdekten velen hoeveel mogelijkheden er nog zijn om zich verder te bekwamen en op zoek te gaan naar hun eigen mogelijkheden en creatieve talenten.

2011

PR

In juni 2011 is door de ledenvergadering een PR groep in het leven geroepen die aandacht gaat besteden aan de interne en externe PR.

Besloten werd om de inhoud van de website te onderzoeken. Bij onderzoek bleek dat er veel producten van de Kwekerij en de Oude Ambachten op staan die al verkocht zijn. We hadden duidelijk te weinig aandacht besteed aan het onderhoud van de website.

Om vast te stellen of de PR voorstellen en het houden van een groentetuin wel breed genoeg gedragen worden, zijn alle leden uitgenodigd voor een bezichtiging van de Border om hen dezelfde ervaring op te laten doen als de PR leden en daarna een ledenvergadering te houden.

2012

De groentetuin is een succes. Naarmate de eerste groente geoogst kon worden werd het enthousiasme steeds groter. Voorlopig is de groente nog bestemd voor eigen consumptie.

2013

We hebben een nieuwe website.